

3. Nyugalomra inti a lakosságot és felszólítja, hogy kihívástól mindenki vel szemben tartózkodjék.

4. A közérdek megkivánja, hogy a munka mielőbb felvétessék; a kormányzó a munka szabadságának semmiféle kényszer vagy erőszak által való gátolását nem fogja tűrni.

5. A kereskedők kötelesek továbbra is minden vevőnek az eddig ismert feltételek mellett, az élet folytatására megkivánt élelmiszerek és áruk eladását folytatni.

6. A tábornok kormányzó elvárja Szeged város lakosságától, hogy a józan belátás és helyes ítélőképességének fogja tanujelét adni; azt óhajtja a francia parancsnokság, hogy a városban rend és nyugalom uralkodjék.

Mindenkinek kötelessége ezt az igyekezetet becsülettel támogatni.

7. Mindazon személyek, kiket tetten érnek a jelen hirdetés leszállításán vagy megsemmisítésén, a hadbíróság elé állíttatnak.

Szeged, 1919. június 16.

*Gondrecourt tábornok s. k.,
városkormányzó.*

Az általános sztrájk harmadik napján, szerdán megjelentek a pincérek a kávéházakban és vendéglőkben és újra felvették a munkát. A pincérek után a borbélyok álltak munkába, majd a köz- és magánalkalmazottak. Amikor ezek a szakmák munkába álltak, az ipartestület az ipari munkásokhoz a következő felhívást intézte:

Ipari munkások!

Baráti és atyai tanácsaink ellenére odahagytátok műhelyeiteket, letettétek a munka alkotó kalapácsait és szerszámaikat.

Magatok voltatok tanui annak, hogy minő nagy áldozatok árán tartottuk fenn műhelyeinket, csak hogy nektek munkát adjunk.

Ti a munkát elvetettétek magatoktól. Vajjon a nyomort és mindnyájunk pusztulását jelentő munkanélküliséget akarjátok-e választani?

A törvény és a rendeletek jogot adnak nekünk arra, hogy titeket azonnal és felmondás nélkül elbocsássunk. Mi azonban nem akarunk ezzel a joggal élni, mielőtt az emberi érzés szavaival hozzátok nem fordulunk.

Felkérünk azért benneteket, hogy hétfőn reggelre (június 23-ára) vegyétek fel a munkát.

Baráti és atyai szóval kérünk erre benneteket. Ha ti ezt nem teszitek és elutasítjátok magatoktól a becsületes érzéssel felétek nyújtott jobbot, úgy tiétek a felelősség, ha munka és kenyér nélkül maradtok.

Jöjjetek a műhelyekbe!

Töltse be a műhely minden ágát a munkás és munkaadó testvéri együttérzését jelentő termékeny munka zaja.

A munkások nem tettek eleget ennek a felhívásnak, kérésükre a francia parancsnokság kezdett velük tárgyalásokat. Ezeknek a tárgyalásoknak az eredménye, hogy hétfőn reggel ismét megindult a munka a városban. Ezeknek a tárgyalásoknak az alapján adta ki aztán a szocialista párt intéző-bizottsága a következő, az általános sztrájkot feloldó rendelkezést:

Eltársak! Munkások!

Szeged város nyomorgó proletársága a helyzet kényszerhatása alatt f. hó 15-én az általános sztrájk proklamálásával kilépett a harc nyílt terére. Ezzel a megmozdulásával megmutatta azt, hogy milyen hatalmas fegyverrel rendelkezik.

Ezt a harcot önfeláldozó és önzetlen hősiességgel tartotta — teljes 8 napig, amire mindig büszkeséggel tekinthet vissza.

De a viszonyok alakulása folytán harcunk további folytatását nem látjuk szükségesnek, miért is felszólítjuk az összmunkásságot, hogy hétfőn, azaz 23-án vegyék fel újból a munkát.

Eltársak! Ne csüggedjétek, ez nem jelenti azt, hogy elbuktunk. Harcunk politikai harc volt és az erkölcsi sikerei föltétlenül megvannak. Továbbra is legyetek méltók magatokhoz. Ne engedjétek soraitokat megbontani, maradjatok tömör egységbe, úgy, hogy ha újból reánk kényszerül a tettek órája, megállhassuk a helyünket.

Megalakul a szegedi törvényhatósági bizottság.

Tagjait a kormánybiztos-főispán nevezi ki.

(*Saját tudósítónktól.*) A magyar népköztársaság kormánya a törvényhatósági bizottságok működését tudvalévően felfüggesztette, a proletárdiktatura alkalmával pedig munkástanácsok alakultak. A szegedi kormány most mind a két intézkedést hatályon kívül helyezte és erről az alábbi rendeleteket bocsátotta ki:

A magyar nemzeti kormány a háboru eseteire szóló kivételes intézkedésekről alkotott törvényes rendelkezések alapján a következőket rendeli:

1. §.

Addig, míg a törvényhatósági közigazgatásnak újjászervezéséről törvényhatóságilag intézkedés nem történik, a törvényhatósági bizottság kiegészítése és összetétele alábbi módon hajtatik végre.

2. §.

A törvényhatósági bizottság elnökből, kinevezett tagokból és azokból a tisztviselőkből áll, akiket a ma hatályban álló jogszabályok szerint a törvényhatósági bizottság közgyűlésein ülési és szervezeti jog illetett meg és akiket ez a jog továbbra is megillet.

3. §.

A törvényhatósági bizottság elnöke a főispán, illetve a főispáni teendők ellátásával megbízott kormánybiztos, akadályoztatásuk esetében az, akit a hatályban álló jogszabályok az elnök helyetteséül kijelölnek.

4. §.

A törvényhatósági bizottság tagjainak számát a törvényhatóság lakosainak száma szabályozza. Ugyanis a vármegyékben minden 2000, törvényhatósági joggal felruházott városokban minden

1000 lakos után egy bizottsági tag nevezendő ki, úgy azonban, hogy azok száma vármegyékben 100-nál kevesebb és 300-nál több, városi törvényhatóságokban 50-nél kevesebb és 120-nál több sehol sem lehet.

5. §.

A törvényhatósági bizottság tagjait a naptári év végéig terjedő megbizatással a főispán, illetőleg a főispáni teendők ellátásával megbízott kormánybiztos nevezi ki és pedig a lakosságnak a törvényhatóság területén legalább egy év óta lakó, vagy ott ingatlanlannal bíró azon tagjai közül, akik ellen az 1886. évi XXI. t.-c. 23. §-ának a), b), c), d), g), h) pontjában az előirt kizárási esetek nem forognak fenn.

6. §.

A főispán, illetve kormánybiztos akképp köteles a kinevezéseket eszközölni, hogy a törvényhatósági bizottságban minden társadalmi osztály megfelelő képvisellel birjon.

7. §.

A törvényhatósági bizottság hatáskörébe tartoznak mindazon ügyek, melyeket előző törvények hatáskörébe utalnak. Tisztviselőket azonban a törvényhatósági bizottság nem választhat.

Ha tisztviselői állások üresednek meg és azok betöltése a közszolgálat érdekében feltétlenül szükséges, úgy a törvényhatósági közgyűlésen üléssel és szavazattal bíró tisztviselői állásokat a főispán, illetve a főispáni teendőkkel megbízott kormánybiztos, egyéb állásokat a törvényhatóság első tisztviselője (alispán, polgármester) helyettesítés útján ideiglenesen tölti be.

8. §.

A törvényhatósági bizottság megalakulása után azonnal megválasztja minden naptári év végén megszűnő megbizatási hatállyal az összes bizottságoknak választás alá eső tagjait.

9. §.

A törvényhatósági bizottság határozatai ellen ugyanazoknak a jogorvoslatoknak van helyük, mint amelyeket a hatályban álló jogszabályok megállapítottak.

10. §.

Ez a rendelet azonnal hatályba lép.

Még mindig nincs pénz a szegedi bankokban.

— Be kell szolgáltatni a lebélyezett fehérhátú bankjegyeket. —

(*Saját tudósítónktól.*) Ismeretes, hogy a közelmúltban bizottság utazott Bécsbe, hogy a fehérhátú bankjegyeket az Osztrák-Magyar Banknál kék pénzre becserélje. A bizottság le is hozott harminckét milliót, azonban a szegedi bankok mégsem rendelkeznek pénzzel. A kereskedők és kisebb betevők hiába ostromolják a bankokat kék pénzért. Nagyobb összegeket egyáltalán nem fizethetnek ki a bankok, mert a harminckét millióból alig jutott valamennyi a bankok pénztáraiba. Ami kevés pénz fölött a bankok rendelkeznek, abból lehetőleg azokat elégitik ki, akiknek feltétlenül szükségük van néhány száz koronára. Árubeszerzésekre ez idő szerint nem tudnak pénzt kiadni a bankok, ami érzékenyen sújtja a kereskedelmet, megkárosítja a kereskedőket és megdrágítja az árakat, miután a fehérhátú bankjegyekkel a kereskedők — ha egyáltalán lehet — tizszázalékos ráfizetéssel tudnak vásárolni.

Annak az oka, hogy a Bécsből lehozott harminckét millió miért nem jutott a bankok pénztáraiba, igen egyszerű. A harminckét millióból huszonkét millió pénztárjegyek beváltására szolgált. A pénztárjegyeket a szegedi pénzügyi intézetek ügyfeleik részére váltották be. A huszonkét millió tehát a magánforgalomnak jutott. Tíz milliót zsrókötelezettségek rendezésére fordítottak. A zsrókövetelések legnagyobb részét,

közel kilenc milliót a szegedi állampénztár forgalma foglalta le.

A harminckét millióból tehát alig egy millió került aránylagos elosztásra a szegedi pénzügyi intézetek közt. Nyilvánvaló, hogy ez az összeg oly elenyészően csekély, hogy a pénzügyiséget nem szüntetheti meg. A bankok pénzforgalmában a bécsi uttal ilyformán alig változott a helyzet. Nem lehet mondani azonban, hogy a bécsi bizottság működése teljesen eredménytelen lett volna. A harminckét millió, ha jórészt magántulajdonosok kezébe került is, javított a szegedi pénzpiac helyzetén, mert tekintélyes mennyiségű fehérhátú bankjegyet kivont a forgalomból. Mindamellett további lépésre van szükség, hogy a már türethetetlen bankjegymizéria megszünjjenek, vagy legalább enyhüljenek. Hiszen ma már ott tartunk, hogy egyes bankjegyek vásárlóképességüket csaknem elvesztették. A szegedi pénz, amelynek szintén az volna a hivatása, hogy a pénzügyiséget enyhítse, nem alkalmas eszköz erre. Sok esetben a szegedi pénzt sem fogadják el a piacon. Ennek az oka nyilvánvalóan az, hogy más községekben a szegedi pénzt nem tudják értékesíteni. Sürgős szükség van tehát arra, hogy ismét szakemberek utazzanak Bécsbe, hogy az Osztrák-Magyar Bank útján nagyobb mennyiségű kék bankjegyeket hozzanak le a szegedi pénz-